

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Самодіяльний туризм» підготовки «Бакалавра», галузі знань «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм», за освітньою програмою 242 «Туризм».

Розробник:

Гринасюк Анастасія Русланівна – асистент кафедри туризму та готельного господарства, кандидат географічних наук.

Рецензент:

Мельничук Михайло Михайлович – декан географічного факультету Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки кандидат географічних наук, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри туризму та готельного господарства
протокол № 1 від 30.08.2019 р.

Завідувач кафедри
д. геогр. н., професор

Ільїн Л. В.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією географічного факультету
протокол № 2 від 09.10.2019 р.

Голова науково-методичної
комісії географічного факультету

Поручинський В. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування», Освітня програма 242 «Туризм»	Вибіркова
		Рік навчання 2018–2019?????
		Семестр – 3-ій
Кількість годин/кредитів 180/6		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 36 год.
		Лабораторні __–__ год.
		Індивідуальні __–__ год.
	Самостійна робота 86 год.	
ІНДЗ: €	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Як навчальна дисципліна «Самодіяльний туризм» вивчається студентами підготовки «Бакалавра» за освітньою програмою «Туризм» на другому курсі відповідно до стандартів підготовки фахівців спеціальності 242 «Туризм»

Метою вивчення дисципліни є засвоєння знань щодо напрямів діяльності самодіяльної туристичної організації, її структурою та нормативно-правовими основами формування.

Для досягнення мети необхідно виконати такі завдання:

- ознайомити студентів із нормативно-правовою базою створення та функціонування самодіяльної туристської організації;
- розглянути основні напрями діяльності самодіяльної туристської організації;
- сформуванати знання про організацію та проведення спортивно-оздоровчого туристичного походу.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Після засвоєння програми курсу студенти повинні *знати*:

- загальні поняття та завдання самодіяльного туризму;
- нормативно-правові основи формування самодіяльної туристичної організації;
- особливості функціонування та організації діяльності самодіяльної туристичної організації;
- основні напрями діяльності самодіяльної туристичної організації;
- принципи організації та проведення туристичних змагань;
- методичку категоріювання туристичних маршрутів;
- принципи роботи маршрутно-кваліфікаційної комісії;
- загальні вимоги до проведення туристичного походу.

Після засвоєння програми курсу студенти повинні *вміти*:

- розробляти статут самодіяльної туристичної організації;
- створювати туристичні маршрути;
- оформлювати документів для отримання дозволу в маршрутно-кваліфікаційній комісії.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	См. роб.	Консул.
Змістовий модуль 1. Створення та функціонування самодіяльної туристичної організації					
Тема 1. Створення та функціонування самодіяльної туристичної організації.	15	2	2	10	1

Нормативно-правові основи.					
Тема 2. Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	4	8	1
Тема 3. Категоріювання туристичних маршрутів. Маршрутно-кваліфікаційна комісія	15	2	4	8	1
Разом за модулем 1	45	6	10	26	3
Змістовий модуль 2. Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами					
Тема 4. Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами	20	2	6	10	2
Тема 7. Організація побуту, харчування та постачання в туристичному поході	19	2	4	12	1
Тема 8. Охорона здоров'я в туристичному поході. Критичні ситуації в туристичному поході та їх подолання	21	2	6	12	1
Разом за модулем 2	60	6	16	34	4
Змістовий модуль 3. Основні напрями діяльності самодіяльної туристичної організації					
Тема 7. Організаційно-масовий напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	4	8	1
Тема 8. Експурсійний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	2	10	1
Тема 9. Навчально-методичний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	4	8	1
Разом за модулем 3	45	6	10	26	3
Всього годин:	150	18	36	86	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

	Тема	Кількість годин
1.	Історія розвитку туристичних самодіяльних організацій в Україні. 1. Самодіяльний туризм як вид спорту. 2. Перші туристичні секції України. 3. Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді.	9

	4. Особливості функціонування самодіяльних туристичних організацій в м. Луцьк.	
2.	Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації 1. Організація та проведення змагань з туристського багатоборства. 2. Види дистанцій з пішохідного туризму. 3. Види дистанцій з туристського орієнтування. 4. Види дистанцій з вело туризму. 5. Види дистанцій з гірського туризму. 6. Види дистанцій з лижного туризму. 7. Види дистанцій з водного туризму. 8. Види дистанцій спелеотуризму.	10
3.	Категоріювання туристичних маршрутів. Маршрутно-кваліфікаційна комісія 1. Категорії складності маршруту і його визначальних перешкод. 2. Вимоги до походів 1–3 ступенів складності. 3. Вимоги до категорійованих маршрутів за протяжністю та тривалістю. 4. Видові класифікаційні вимоги.	10
4.	Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами 1. План організації й проведення туристського походу. 2. Методика вибору маршруту. 3. Розподіл обов'язків в туристичному поході. 4. Пересування в польових умовах. Порядок і режим руху. 5. Пересування по воді. Долання водних перешкод. 6. Орієнтування на місцевості. Робота з картою і компасом.	10
5.	Організація побуту, харчування та постачання в туристичному поході. Охорона здоров'я в туристичному поході 1. Туристське спорядження. 2. Харчування в туристському поході. 3. Вода. Режим водоспоживання. 4. Медичні вимоги до учасника туристського походу. 5. Перша медична допомога. 6. Похідна аптечка.	10
6.	Організаційно-масовий напрям діяльності самодіяльної туристичної організації 1. Класифікація масових туристських заходів. 2. Навчально-тренувальні комплекси. Туристські тренінги.	9
7.	Екскурсійний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації 1. Поняття екскурсій, її функції й ознаки. 2. Перелік основних екскурсій та екскурсійних об'єктів України. 3. Навчання основам краєзнавства.	9
8.	Навчально-методичний напрям діяльності самодіяльної	10

	туристичної організації 1. Підготовка кадрів з організації та проведення туристських спортивних заходів. 2. Організація і планування туристично-краєзнавчої роботи в школах. 3. Участь у всеукраїнських масових туристсько-краєзнавчих заходах.	
9.	Основні принципи психологічної роботи в туристичній групі. 1. Основи психологічної роботи з групою. 2. Компаньонство.	9
	Всього годин	86

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

1. Нормативно-правові документи самодіяльної туристської організації.
2. Форми туристських об'єднань. Федерація спортивного туризму України.
3. Територіальні спортивні туристські клуби. Туристські і краєзнавчі гуртки та секції.
4. Основні завдання, права та обов'язки туристичного клубу.
5. Туристські маршрутно-кваліфікаційні комісії.
6. Основні організаційні форми роботи самодіяльної туристської організації.
7. Спортивний напрям діяльності туристських організацій.
8. Організація і проведення змагань з туристського багатоборства.
9. Організаційно-масовий напрям діяльності туристської організації.
10. Екскурсійно-масовий напрям діяльності туристської організації.
11. Навчально-методичний напрям діяльності туристської організації.
12. Підготовка та проведення туристського походу.
13. Види туристських походів, їх особливості.
14. Етапи підготовки туристського походу.
15. Зміст плану (програми) походу.
16. Цілі і задачі туристського походу.
17. Комплектація туристської групи.
18. Методика вибору маршруту.
19. Рольова структура туристської групи (лідер, провідник, блазень, дотепник, ентузіаст, споживач).
20. Спорядження та базування в туристичному поході.
21. Харчування в туристичному поході.
22. Психологічний клімат в туристській групі.
23. Елементи системи морально психологічної підготовки в спортивному туризмі.
24. Визначення і характеристика компаньйона. Види компаньонства.
25. Критичні ситуації в туристичному поході. Втрата продуктів. Голод.
26. Критичні ситуації в туристичному поході. Втрата спорядження. Холод. Укриття.
27. Критичні ситуації в туристичному поході. Втрата води. Спека та спрага.
28. Аварійне спорядження та сигнал лиха.
29. Перша медична допомога в туристичному поході. Похідна аптечка.
30. Організація зльотів і змагань.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (маx = 40 балів)										Модульний контроль/залік (маx = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1									Модуль 2	Модуль 3			100
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 5	Т 6	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	10	20	20	20	
1	2	4	6	2	6	4	1	4					

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамов В. В. Спортивний туризм: підруч. / В. В. Абрамов – Х. : ХНАМГ, 2011. – 367 с.
2. Булашев А. Я. Спортивный туризм: учебник / А. Я. Булашев. – Харьков: ХГАФК, 2009. – 332 с.
3. Грабовський Ю. А. Спортивний туризм : навч. посіб. / Ю. А. Грабовський, О. В. Скалій, Т. В. Скалій. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2009. – 304 с
4. Грицак Ю. П. Організація самодіяльного туризму : Навч. посіб. для студентів спеціальності «туризм». / Ю. П. Грицак. – Харків: Екограф, 2008. – 164 с.
5. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму / В. Д. Дехтяр. – К. : Наук. світ, 2002. – 202 с.
6. Дмитрук О. Ю. Спортивно-оздоровчий туризм : Навч. посіб. – 2-вид., перероб. та доп. / О. Ю. Дмитрук, Ю. В. Щур. – К.: «Альтерпрес», 2008. – 280с.

7. Иванова Н. В. Спортивно-оздоровительный туризм: общая туристская подготовка, техника и технология туризма : уч. пособие / Н. В. Иванова. – Самара : Самар. муниципальный ин-т упр., 2009. – 221 с.
8. Закон України «Про позашкільну освіту», 2000, № 46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
9. Кляп М.П. Сучасні різновиди туризму : навчальний посібник / М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. – К. : Знання, 2011. – 334 с.
10. Кравчук Т. А. Теория и методика спортивно-оздоровительного туризма : уч. пособие. – Ч. I. – Изд. 2-е, перераб. и доп. В 2-х ч. / Т. А. Кравчук. – Омск : Изд-во СибГУФК, 2009. – 185 с.
11. Михайліченко Г.І. Організація туризму : опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів / Г.І. Михайліченко. – К. : КНТЕУ, 2011. – 141 с.
12. Мулик К. В. Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання школярів і студентів : монографія / К. В. Мулик. – Х. : ФОП Бровін А.В., 2015. – 418 с.
13. Наказ «Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи» від 02.10.2014 № 1124. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1340-14#n20>
14. Організація роботи маршрутно-кваліфікаційних комісій навчальних закладів: методичний посібник. – К.: Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, 2015.
15. Писаревський І. М. Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Поколюдна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с
16. Рудев І. М. Діяльність туристської самодіяльної організації : Навч. посіб. / І. М. Рудев. – Київ. – 2006. – 352 с.
17. Федорів О. Я. Гірськолижний туризм в Україні. Путівник / О. Я. Федорів 2008. – 106–110 с
18. Федотов Ю. Н. Спортивно-оздоровительный туризм : учебник / Ю. Н. Федотов, И. Е. Востоков ; под ред. В. А. Таймазова, Ю. Н. Федотова. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Сов. спорт, 2008. – 464 с.
19. Фокін С. П. Організація спортивно-оздоровчого туризму : метод. рек. для студ. / С. П. Фокін. – К. : КУТЕП, 2003. – 79 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

9. Історія розвитку туристичних самодіяльних організацій в Україні.
10. Самодіяльний туризм як вид спорту.
11. Перші туристичні секції України.
12. Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді.

13. Територіальні спортивні туристські клуби. Туристські і краєзнавчі гуртки та секції.
14. Форми туристських об'єднань. Федерація спортивного туризму України.
15. Основні завдання, права та обов'язки туристичного клубу.
16. Нормативно-правові документи самодіяльної туристської організації.
17. Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації.
18. Організація та проведення змагань з туристського багатоборства.
19. Категоріювання туристичних маршрутів. Маршрутно-кваліфікаційна комісія
20. Категорії складності маршруту і його визначальних перешкод.
21. Вимоги до походів 1–3 ступенів складності.
22. Вимоги до категорійованих маршрутів за протяжністю та тривалістю.
- 23.
24. Видові класифікаційні вимоги.
25. Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами
26. Види туристських походів, їх особливості.
27. Етапи підготовки туристського походу.
28. План організації й проведення туристського походу.
29. Методика вибору маршруту.
30. Розподіл обов'язків в туристичному поході.
31. Пересування в польових умовах. Порядок і режим руху.
32. Пересування по воді. Долання водних перешкод.
33. Орієнтування на місцевості. Робота з картою і компасом
34. Підготовка та проведення туристського походу.
35. Комплектація туристської групи.
36. Вимоги до формування туристських груп та учасників туристсько-спортивних походів
37. Вимоги до керівника туристської групи.
38. Обов'язки і права керівника туристської групи.
39. Обов'язки та права учасника туристської подорожі.
40. Рольова структура туристської групи (лідер, провідник, блазень, дотепник, ентузіаст, споживач).
41. Спорядження та базування в туристичному поході.
42. Харчування в туристичному поході.
43. Організація побуту, харчування та постачання в туристичному поході.
44. Охорона здоров'я в туристичному поході
45. Туристське спорядження.
46. Харчування в туристському поході.
47. Вода. Режим водоспоживання.
48. Медичні вимоги до учасника туристського походу.
49. Перша медична допомога.
50. Похідна аптечка.
51. Критичні ситуації в туристичному поході та їх подолання
52. Основні правила поведінки в екстремальних ситуаціях.
53. Психологічний аспект екстремальних ситуацій і катастроф.
54. Організаційно-масовий напрям діяльності самодіяльної туристичної організації

55. Класифікація масових туристських заходів.
56. Навчально-тренувальні комплекси. Туристські тренінги.
57. Екскурсійний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації
58. Поняття екскурсій, її функції й ознаки.
59. Перелік основних екскурсій та екскурсійних об'єктів України.
60. Навчання основам краєзнавства.
61. Навчально-методичний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації
62. Підготовка кадрів з організації та проведення туристських спортивних заходів.
63. Організація і планування туристично-краєзнавчої роботи в школах.
64. Участь у всеукраїнських масових туристсько-краєзнавчих заходах.
65. Основні принципи психологічної роботи в туристичній групі.
66. Основи психологічної роботи з групою. Компаньонство.